

HSO Stockholms stad

Handikappföreningarnas samarbetsorgan i Stockholms stad
– 31 föreningar i samverkan

2016-05-16

Handikappförbunden
Box 1386
172 27 Sundbyberg

Situationen när det gäller gode män

Under den senaste tiden har bl a Sveriges Television granskat hur det offentliga stödet till utsatta människor med god man fungerar. Man har funnit stora brister i genomförandet och kontrollen av insatserna. Klienterna har i många fall blivit lurade av bedrägliga gode män. Länsstyrelserna som kontrollorgan har inte på ett effektivt sätt kunnat stoppa de bedrägerier som ägt rum. Inte heller har kommunerna genom sina överförmyndarinstitutioner haft en riktig vilja att få ordning på situationen. Situationen har under en lång tid varit besvärande – och t ex människor med funktionsnedsättning har snarast blivit rättslösa i stället för att få någon som företräder deras rätt. De fattigaste i samhället förefaller ha förlorat stora pengar.

HSO Stockholms stad har under de senaste åren konfronterats med problemen på organisatorisk nivå i vår samverkan med överförmyndarorganisationen i Stockholms stad, den stad som innehåller ungefär tio procent av Sveriges befolkning. Vi har under den här tiden tvingats åse hur överförmyndarverksamheten mer eller mindre tappat kontrollen över sin verksamhet – och man har inte ens kunnat avsätta resurser för en samverkan och dialog med oss patient-, anhörig- och brukarorganisationer, t ex i det sedan länge befintliga funktionshinderrådet. Möjligen kan nu en förbättring vara på gång genom de nysatsningar som gjorts det senaste året, men såvitt vi kan bedöma är verksamheten fortfarande instabil.

Vi har också sett vilka typer av förändringar ansvarig minister i regeringen kan tänka sig, bl a förstärkta befogenheter för länsstyrelserna i deras kontrollfunktion. Såvitt vi kan bedöma räcker sådana förändringar inte på långt när för att förbättra situationen. Långt ifrån alla ärenden kontrolleras. Vidare måste den enskilde klienten själv se till att få rätt genom att själv stämma den gode mannen via en polisanmälan. Att gå via rättsväsendet är numera en mycket osäker väg, eftersom flertalet anmälningar avskrivs utan närmare utredning.

HSO Stockholms stad

Handikappföreningarnas samarbetsorgan i Stockholms stad
– 31 föreningar i samverkan

Vår uppfattning är att det måste göras omfattande förändringar i nuvarande organisation och regelverk för verksamheten med överförmyndare. Den får inte vara baserad på en löst sammanhållen organisation av frivilliga. Det krävs formell kompetens och mera ingående utbildning för att stödja och företräda samhällets mest utsatta.

Vi är övertygade om att den enda möjliga lösningen som håller en tillräcklig kvalitet är att utforma en statlig organisation som ställer tjänstemän eller motsvarande till förfogande som god man. Sådana förslag har utretts och diskuterats men aldrig kommit till beslutsstadiet. I andra länder finns sådana lösningar som fungerar väl och det borde kunna vara likadant i Sverige.

Vi hemställer att Handikappförbunden intensifiera arbetet i frågan om överförmyndarverksamheten och driver den kraftfullt i förhållande till statsmakterna. Vi anser att en lösning är utomordentligt angelägen – och dessutom brådskande.

På uppdrag av styrelsen

Lena Huss
Ordförande

Håkan Jarmar
Vice ordförande

Kopia

Socialdepartementet
Justitiedepartementet
Riksdagens socialutskott
Sveriges kommuner och landsting
Överförmyndarförvaltningen i Stockholms stad
DHR Stockholmsavdelningen
SRF Stockholms stad
Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor, Stockholms stad